

Burgemeestersbesluit

Besluit van de burgemeester van de gemeente Schagen betreffende regels omtrent handhaving van de openbare orde (Damoclesbeleid 2024 Gemeente Schagen)

Infitule

Besluit van de burgemeester van de gemeente Schagen betreffende regels omtrent handhaving van de openbare orde (Damoclesbeleid 2024 Gemeente Schagen)

De burgemeester van Schagen,

Gezien het voorstel van de afdeling openbare orde en veiligheid en

Gelet op:

- Artikel 13b Opiumwet (Wet Damocles)
- Artikel 172 Gemeentewet. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde en heeft de bevoegdheid overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen.
- Artikel 5:25 eerste lid, Algemene wet bestuursrecht (kosten van sluiting verhalen op overtreder). • Artikel 199 Wetboek van Strafrecht (doorbreken van een zegel).
- Artikel 2:41, lid 2, van de Algemene plaatselijke verordening (na sluiting is het verboden de woning of het lokaal te betreden).
- Artikel 8 ERVM (woonruimte aanbieden aan de 'onschuldige' bewoner).

Besluit het Damoclesbeleid 2024 gemeente Schagen vast te stellen

Aldus besloten op 29 januari 2024

Mevrouw M.J.P. van Kampen- Nouwen
Burgemeester Schagen

Burgemeestersvoorstel

Datum	woensdag 24 januari 2024
Ons kenmerk	24.002925
Aan	Het college van burgemeester en wethouders
Kopie aan	
Van	M..J.P. van Kampen-Nouwen
Steller	Marc Emmink
Onderwerp	Actualisatie Damoclesbeleid (artikel 13b Opiumwet)

Publiekssamenvatting

In 2021 hebben de gemeenten Hoorn, Den Helder, Schagen, Texel, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland (SED) besloten om gezamenlijk het Damoclesbeleid vast te stellen. De jurisprudentie rondom artikel 13b Opiumwet, de rechtelijke uitspraken rondom de drugssluitingen en de wens voor harmonisatie binnen de regio, hebben toen geleid tot het Damoclesbeleid. Een eenduidig beleid vormt een onmisbare schakel in de integrale aanpak, mede ter voorkoming van het zogeheten 'waterbedeffect'. Dit betekent dat in de regio zoveel mogelijk dezelfde sluitingstermijnen worden gehanteerd, waarbij de burgemeester van de individuele gemeente wel zijn eigen belangenafweging dient te maken. Vanuit een regionale werkgroep is nu voorliggend beleidsstuk opgesteld. In de driehoek (Den Helder, Schagen en Texel) is het Damoclesbeleid besproken. De driehoek heeft zich uitgesproken om het beleid door de burgemeester vast te laten stellen in de eigen gemeente.

Voorgesteld Besluit:

De burgemeester besluit:

Beslispunt 1: Het geactualiseerde Damoclesbeleid op basis van artikel 13b Opiumwet vast te stellen;

Beslispunt 2: Het college van B&W over het besluit te informeren en de raadsinformatiememo met betrekking tot het Damoclesbeleid voor kennisgeving aan de raad door te sturen.

Inleiding

Uitgangspunt van het beleid is sluiting van (on)bewoonde panden waarbij drugs wordt aangetroffen en sprake is van een ernstig geval. Echter, bij ieder besluit moet meer maatwerk worden toegepast. De burgemeester dient de belangen van de openbare orde af te wegen tegen de belangen van de gebruiker en/of de belangen van de eigenaar van het pand. Dit zullen veelal verschillende of zelfs tegengestelde belangen zijn.

Aanleiding actualiseren Damoclesbeleid

De ontwikkelingen in rechtspraak en wetgeving zijn thans de aanleiding om het beleid te actualiseren. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) zag in 2019 aanleiding om het toetsingskader voor sluitingen weer te geven in een overzichtsuitspraak. Daarmee is meer duidelijkheid gegeven over de manier waarop pandsluitingen worden getoetst, maar ook waar de burgemeester in zijn beoordeling rekening mee dient te houden. Op 2 februari 2022 deed de Afdeling opnieuw een

belangrijke uitspraak waarin de evenredigheidstoets verder wordt uitgewerkt. Deze uitspraak wordt ook wel 'de Harderwijk uitspraak' genoemd. Burgemeesters dienen meer maatwerk te leveren en alle belangen tegen elkaar af te wegen. De bestuursrechter toetst steeds nadrukkelijker aan het evenredigheidsbeginsel. Dat betekent dat er ook moet worden bekeken of er minder ingrijpende maatregelen passender zijn, zoals een kortere sluiting, een last onder dwangsom of een waarschuwing. Vervolgens zijn op 6 juli 2022 uitspraken gedaan door de Afdeling waarin het beoordelingskader verder is aangescherpt. Deze uitspraken zien met name op de situatie dat er geen of weinig aanwijzingen zijn die duiden op handel in of vanuit de woning en de burgemeester niettemin meent dat hiervan sprake is.

Vanaf 1 januari 2023 is bovendien lachgas opgenomen in lijst II van de Opiumwet. Daarmee is lachgas nu gelijkgesteld met drugs en verboden.

Uitgangspunt nieuw beleid

Uitgangspunt van het beleid is sluiting van (on)bewoonde panden waarbij drugs wordt aangetroffen en sprake is van een ernstig geval. Echter, bij elk besluit moet meer maatwerk worden toegepast. De burgemeester dient de belangen van de openbare orde af te wegen tegen de belangen van de gebruiker en/of de belangen van de eigenaar van het pand. Dit zullen veelal verschillende of zelfs tegengestelde belangen zijn.

Aan de hand van de handhavingmatrix, die vermeld is in het beleid, wordt bepaald welke maatregel toegepast dient te worden. Daarna moet, in het geval van een sluitingsmaatregel, bepaald worden of het ook noodzakelijk is om tot sluiting over te gaan. En of die sluiting ook evenredig is. Het evenredigheidsbeginsel komt nu meer naar voren in het nieuwe beleid. Bij de beoordeling van de evenredigheid is het van belang dat alle omstandigheden van het geval worden betrokken.

Bij de besluitvorming zal natuurlijk nog steeds rekening worden gehouden met bijvoorbeeld de aanwezigheid van minderjarige kinderen in een woning, (medische) gebondenheid van de woning en eventuele nadelige gevolgen van een sluiting. In dat geval kan sluiting niet evenredig zijn en moet een minder ingrijpende maatregel worden genomen. In sommige gevallen is een waarschuwing niet toereikend en is een sluiting van de woning onevenredig. Hierdoor is ervoor gekozen om een last onder dwangsom in het beleid op te nemen als een mogelijkheid om toch handhavend op te treden. In het beleid wordt de last onder dwangsom genoemd als te nemen lichtere maatregel. Dit in tegenstelling tot het huidige beleid waarin staat dat er geen last onder dwangsom wordt opgelegd.

Wijzigingen ten opzichte van het oude beleid

Last onder dwangsom

In dit beleid is voor het eerst de mogelijkheid uitgewerkt om een last onder dwangsom op te leggen wanneer uit de beoordelingstoets volgt dat sluiting van een pand niet noodzakelijk of niet evenredig is. De gevolgen van de sluiting staan dan niet in redelijke verhouding tot het doel dat met de sluiting wordt beoogd. In dat geval kan de burgemeester een last onder dwangsom inzetten gericht aan de overtreder(s) of een waarschuwing.

Lachgas

In dit beleid zijn de hoeveelheden lachgas opgenomen op basis waarvan gehandhaafd wordt. Aansluiting is gezocht bij de Nota van Toelichting waarin de normen voor legaal

thuisgebruik zijn opgenomen.

Recidive

Voor de recidive is regionale aansluiting gezocht met de termijn van 3 jaar in plaats van 5 jaar.

Sluitingsduur

Gezien de verandering in de jurisprudentie voor wat betreft de afgenomen aanname van de evenredigheid bij langere sluitingsduur is er ook voor gekozen om te adviseren om de sluitingsduur voor lokalen aan te passen. Dat houdt in dat in plaats van 6, 12 en 24 maanden voor 6, 9 en 12 maanden sluiting wordt gekozen. Het verschil ziet dus op de sluitingsduur bij recidive.

Overtrederbegrip

Ten slotte is het overtrederbegrip verder toegelicht. In mei 2023 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak het overtreder begrip genuanceerd. De Afdeling bestuursrechtspraak zal voor zowel bestuurlijke boetes als zogenoemde herstelsancties voor het begrip 'overtreder' voortaan uitgaan van de uitleg die in het strafrecht wordt gegeven aan het functioneel daderschap.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met dit geactualiseerde beleid zorgen we ervoor dat de gevaarstelling van drugspanden aan banden wordt gelegd en de criminaliteit in buurten harder en sneller wordt aangepakt. Daarnaast wordt sluiting bekendgemaakt en gaat er daardoor een preventieve werking van uit (er worden posters opgehangen met de tekst "drugspand gesloten").

Kader

- Artikel 13b Opiumwet (Wet Damocles)
- Artikel 172 Gemeentewet. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde en heeft de bevoegdheid overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen.
- Artikel 5:25 eerste lid, Algemene wet bestuursrecht (kosten van sluiting verhalen op overtreder).
- Artikel 199 Wetboek van Strafrecht (doorbreken van een zegel).
- Artikel 2:41, lid 2, van de Algemene plaatselijke verordening (na sluiting is het verboden de woning of het lokaal te betreden).
- Artikel 8 ERVM (woonruimte aanbieden aan de 'onschuldige' bewoner).

Argumenten

Toevoeging van lachgas aan lijst II van de Opiumwet en de overzichtsuitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak maakt actualisatie van het Damoclesbeleid noodzakelijk om tot een juiste toepassing van artikel 13b Opiumwet te komen.

Maatschappelijk draagvlak

Inwoners verlangen dat de gemeente (snel) optreedt tegen drugsoverlast en verwacht van de gemeente dat zij prettig en veilig kunnen wonen. Daarnaast is het ook voor de openbare orde en veiligheid van groot belang dat de burgemeester vroegtijdig en streng optreedt tegen drugspanden.

Werkgroep en betrokkenheid andere gemeenten in NH

Een werkgroep bestaande uit afgevaardigden van de gemeente Zaanstad, Hoorn, Velsen, Den Helder, Purmerend en een juridisch bestuursadviseur van het RIEC zijn diverse

keren bij elkaar gekomen om het beleid op te stellen. Andere gemeenten (Haarlemmermeer, Haarlem, Over-gemeenten, Heemskerk, Koggenland, Edam-Volendam, Waterland, Landsmeer, Buch-gemeenten) zijn een aantal keren uitgenodigd bij de bijeenkomsten van de werkgroep, waarbij onder andere besproken werd waar de overeenkomsten en verschillen in beleidswensen zaten. Tevens zijn de gemeenten in de politieregio NH meegenomen in de keuzes die zijn gemaakt in het nieuwe Damoclesbeleid, bijvoorbeeld over de inzet van de bestuurlijke maatregelen last onder bestuursdwang, last onder dwangsom en waarschuwing.

Financiële consequenties

Er worden geen extra kosten gemaakt.

Communicatie

De burgers worden via een persbericht op de hoogte gesteld van het geactualiseerde beleid.

Realisatie

Niet van toepassing.

Meegezonden bijlage

Raadsinformatiememo Actualisatie Damoclesbeleid
Damoclesbeleid 2024 Gemeente Schagen